

Na podlagi 10. člena Pravil šolskega reda izdaja ravnateljica Osnovne šole Dr. Antona Trstenjaka Negova, Negova 20, 9245 Spodnji Ivanjci, mag. Slavica Trstenjak,

ŠOLSKA PRAVILA ZA UPORABO ORODIJ ZA POUČEVANJE NA DALJAVO

1. člen (namen pravil)

Ta pravila natančno določajo orodja in način uporabe orodij (aplikacij), ki jih šola uporablja za poučevanje na daljavo, pravila lepega vedenja in bontona pri učenju na daljavo, način zagotavljanja varnosti osebnih podatkov udeležencev poučevanja na daljavo in navodila za varno uporabo orodij za poučevanje na daljavo.

Učiteljeva vloga je ustvariti primerno učno okolje, določiti prednostne naloge, uporabljati dogovorjena spletna orodja, učencem dati jasna navodila, spremljati aktivnosti učenca, ga usmerjati, vzdrževati nenehno komunikacijo, dajati povratne informacije in tudi ocenjevati znanje učenca. Pri načrtovanju izobraževanja na daljavo naj učitelj izbere tiste cilje in vsebine učnega načrta, ki so primernejši za delo na daljavo. Izobraževanje na daljavo vključuje dvosmerno komunikacijo med učencem in učiteljem in sicer pri vseh starostnih skupinah.

Uporaba nabora orodij za poučevanje na daljavo mora biti usklajena na nivoju šole in skladna s priporočili MIZŠ, ter Zavoda za šolstvo. Pri tem šola poskrbi, da so vsi učitelji, učenci in starši seznanjeni, katera orodja se uporabljajo in kakšna so pravila uporabe teh orodij za šolske namene.

Pravila veljajo za vse udeležence poučevanja na daljavo (učitelje, učence in starše) v Osnovni šoli Dr. Antona Trstenjaka Negova (v nadaljevanju: šola).

Učenci za učenje doma zaradi različnih dejavnikov porabijo več časa kot v šoli, zato se učencem določijo prioritete (prednostne naloge). Podajanje natančnih navodil in opredelitev časovnega okvira za dokončanje nalog in drugih učnih opravil. Natančno opredelitev, kaj naloga zahteva, in določanje vsebine, obliko, dolžino itd. pričakovanega odziva. Vsa navodila in naloge oz. učna opravila se posredujejo preko dogovorjenega spletnega okolja. V dogovorjenih »uradnih urah« naj bo učitelj na voljo za podporo, vprašanja ali pojasnila preko dogovorjenega spletnega okolja in komunikacijskih kanalov.

Pravila veljajo za vse udeležence poučevanja na daljavo (učitelje, učence in starše) v Osnovni šoli Dr. Antona Trstenjaka Negova (v nadaljevanju: šola).

Učencem je treba omogočiti, da sporočajo o svojih obremenitvah, čustvih, željah, individualnih učnih potrebah in učnem tempu. Učitelj naj izbere večpredstavnostna gradiva, ki spodbujajo pridobivanje in utrjevanja znanja. Z digitalnimi orodji naj se ustvarijo interaktivne učne enote in uporablja orodja, ki jih učitelj in učenci ustrezno obvladajo.

2. člen (definicija pojmov)

Orodje je skupni izraz za informacijske platforme, aplikacije, protokole in strojno opremo, uporabljene pri poučevanju na daljavo.

AAI prijava je storitev akademske raziskovalne mreže Arnes, ki omogoča uporabo enega uporabniškega imena za dostop do različnih storitev.

Videokonferenca je sestanek dveh ali več udeležencev, pri čemer udeleženci sestanka niso fizično navzoči v istem prostoru, temveč se njihov govor in slika s pomočjo informacijskih tehnologij v realnem času prenašata do naprav drugih udeležencev.

Izvajalci izobraževanja na daljavo so učitelji Osnovne šole dr. Antona Trstenjaka Negova.

Uporabniki izobraževanja na daljavo so učenci Osnovne šole dr. Antona Trstenjaka Negova in njihovi starši.

3. člen (nabor orodij za poučevanje na daljavo)

Nabor orodij, ki se v šoli uporabljajo za poučevanje na daljavo, je naštet v prilogi A teh pravil. Nabor ne vključuje strojne in infrastrukturne opreme, ki jo morajo imeti učenci oziroma njihovi starši doma, vključuje pa minimalno konfiguracijo te opreme, ki še omogoča pravilno delovanje programskih orodij za učenje na daljavo.

Orodja, naštet v prilogi A, na enoten način in v skladu z navodili uporabljajo vsi izvajalci poučevanja na daljavo. Navodila za uporabo orodij so v prilogi B teh pravil. Razdeljena so na navodila za izvajalce in uporabnike izobraževanja na daljavo, vključujejo tudi pravila lepega vedenja (bontona) za uporabnike.

Izvajalci in uporabniki lahko uporabljajo izključno orodja, navedena v prilogi A teh pravil. Uporabljati jih morajo v skladu z navodili za uporabo (priloga B teh pravil).

Na računalniku ločimo poslovni in zasebni način delovanja naprave:

- zaklepanje mobilne naprave;
- nadzor nad uporabo in dostopi do poslovnih podatkov;
- zagotovitev varovanja osebnih podatkov na napravi;
- kjer je mogoče uporabljati šifriranje poslovnih podatkov;
- varno brisanje podatkov iz poslovnega dela;
- poraba samo preverjenih in vnaprej odobrenih aplikacij in programske opreme;

- uporaba programske opreme za zaščito mobilne naprave.

4. člen (varstvo osebnih podatkov)

Pri izvajanju poučevanja na daljavo lahko šola uporablja osebne podatke izvajalcev in udeležencev le v tolikšnem obsegu, kot je nujno potrebno za uspešno izvedbo poučevanja, preverjanja ter ocenjevanja znanja v soglasju z učencem oz. straši. Šola lahko zunanjim ponudnikom orodij za poučevanje na daljavo posreduje le tiste osebne podatke posameznikov, ki so nujni za uporabo orodij (uporabniško ime in geslo za vstop), ostale osebne podatke (npr. ocene, telefonske številke, zasebne elektronske naslove ...) pa le na podlagi soglasja posameznega izvajalca ali udeleženca oz. njegovega zakonitega zastopnika.

Uporabniki, mlajši od 16 let, morajo za uporabo orodij, pri katerih se je treba registrirati, ali ustvariti lastne uporabniške račune, predložiti soglasje staršev ali skrbnikov. Vzorec soglasja je v prilogi C.

Šola za poučevanje na daljavo uporablja izključno orodja, ki omogočajo varovanje osebnih podatkov v skladu z veljavno zakonodajo in šolskim pravilnikom za varovanje osebnih podatkov.

5. člen (varovanje zasebnosti)

Za namen poučevanja na daljavo šola vsem uporabnikom in izvajalcem dodeli namenski elektronski naslov s pripadajočim elektronskim poštnim predalom. Za vso elektronsko poštno komunikacijo, neposredno povezano s poučevanjem na daljavo, se uporablja izključno namenski elektronski poštni predal. Za registracijo v orodja, namenjena poučevanju na daljavo, ki zahtevajo vnos elektronskega naslova, je dovoljeno uporabiti izključno namenski elektronski naslov.

Za prijavo v orodja šola uporablja AAI prijavo. Prijavna gesla morajo biti močna in različna za vsako orodje, ki ni del enotne platforme, določiti pa jih morajo uporabniki sami.

Pri uporabi videokonferenčnih orodij morajo udeleženci pred vklopom prenosa slike in zvoka poskrbeti, da iz slike ali zvoka v ozadju niso razvidni osebni podatki, ki jih ne želijo razkriti drugim udeležencem videokonference, npr. premoženjsko stanje uporabnika (razne umetnine velike vrednosti), družinski člani ali pa kaj, kar bi ga lahko izpostavilo vrstniškemu nadlegovanju ali kakim drugim zlorabi. Uporabljajo naj nevtralna ozadja (npr. belo steno) ali uporabijo virtualno ozadje. Treba je tudi spoštovati zasebnosti drugih članov družine, ki bi se morebiti znašli v ozadju med video konferenco. Za video konference se lahko uporabljajo le aplikacije in spletne storitve, ki jih je odobrila šola.

Če se videokonferenca snema, morajo biti vsi udeleženci o tem obveščeni pred vstopom v videokonferenco. Obvestilo mora vsebovati tudi podatek o tem, kdo in za kakšne namene

lahko posnetek obdeluje in koliko časa se posnetek hrani. Uporabnik, ki se s snemanjem ne strinja, ima pravico odkloniti udeležbo na videokonferenci. Če je snemanje nujno zaradi dokumentiranja postopka preverjanja ali ocenjevanja znanja, uporabnik pa ga odkloni, mu šola omogoči alternativno obliko preverjanja ali ocenjevanja znanja.

Če to ni mogoče, mora uporabniku in njegovim staršem utemeljiti, zakaj njegovega znanja ni mogoče oceniti in obrazložiti posledice, ki nastanejo, ker njegovega znanja ni mogoče oceniti v skladu s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli.¹

Ministrica je 26.11.2020 izdala sklep 6034-14/2020/2 o ukrepih za nemoteno opravljanje VID v OŠ v šolskem letu 2020/21, ki ga dopolnjujejo priporočila ZRSŠ, številka 091-27/2020-1, ki v času pouka na daljavo ne priporočajo ocenjevanja, predvsem pisnih testov, temveč naj učitelji posebno pozornost posvetijo preverjanju znanja in doseganju ciljev.

Pred začetkom posamezne videokonference mora šola uporabnika seznaniti s tem, ali je pri videokonferenci dovoljena navzočnost staršev.

Videoposnetek, ki ga uporabnik pošlje v pregled in/ali hrambo izvajalcu, mora biti narejen tako, da ne razkriva tistih osebnih podatkov uporabnika ali drugih ljudi na posnetku, za katere uporabnik ali drugi ljudje na posnetku ne želijo, da bi bili razkriti.

Prav tako ni dopustno od učencev zahtevati, da morajo v posnetke vključevati druge člane družine. Lahko jih prosijo za sodelovanje, vendar naj jih nikoli ne snemajo brez njihove privolitve. Posnetkov učitelj/šola/starš/učenec ne sme objavljati javno na platformah za deljenje video posnetkov (npr. YouTube in Vimeo), ali deliti na družabnih omrežjih (npr. Facebook, Instagram, Snapchat), ker ni nadzora nad tem, kdo vse bo posnetek videl. Video učencem se posreduje le preko spletne učilnice ali se uporabijo storitve za prenos velikih datotek (Arnes FileSender –učitelj omogoči dostop, WeTransfer), kot tudi starši ali učenci brez soglasja vseh vključenih udeležencev ne smejo snemati pouka oz. njegovih posameznih segmentov in posledično tudi ne kjer koli javno objavljati.

Lastno gradivo, ki ga uporabniki pošiljajo v obdelavo (hrambo) izvajalcu, se ne sme obdelovati in hraniti na zasebnem računalniku ali sorodni napravi izvajalca, temveč zgolj v namenski shrambi, ki je v lasti šole in je zavarovana v skladu s pravili o varovanju osebnih podatkov.

6. člen (komunikacija po elektronski pošti)

Komunikacija po elektronski pošti med izvajalci in uporabniki mora biti šifrirana v skladu s pravili o varovanju osebnih podatkov, zato mora potekati izključno z uporabo elektronskih poštnih predalov in naslovov, ki jih za ta namen odpre šola v skladu s 1. odstavkom 5. člena teh pravil.

¹ Uradni list RS, št. 52/13.

Komunikacija po elektronski pošti se ne uporablja za pošiljanje velikih datotek. Največja velikost datoteke, ki jo je dovoljeno poslati po elektronski pošti, je 5 MB. Velike datoteke uporabniki vlagajo v namensko elektronsko shrambo, navedeno v prilogi A.

7. člen (varovanje shrambe podatkov)

Vsi podatki, ki se izmenjujejo med uporabniki in izvajalci in se hranijo v elektronski shrambi, morajo biti varovani v skladu s pravili o varovanju osebnih podatkov. Elektronska shramba mora biti zaščitena pred okužbo, vdorom in kakršnokoli drugo obliko nepooblaščenega posega.

8. člen (pomoč staršev pri uporabi orodij)

Učencem, mlajšim od 13 let, lahko pri registraciji in uporabi orodij za poučevanje na daljavo aktivno pomagajo starši.

Starši so pri videokonferenčnem načinu dela lahko prisotni do pričetka izvajanja videokonferenčnega pouka ali preverjanja. Med samim potekom zaradi varovanja osebnih podatkov in integritete ostalih udeležencev, starši pouka ne smejo spremljati, oz. pristopijo le v primeru zagotavljanja tehnične podpore.

Pomoč staršev ni dovoljena pri preverjanju in ocenjevanju znanja, če učenci oz. starši z ocenjevanjem soglašajo.

Starši s svojo navzočnostjo ne smejo posegati v avtoriteto izvajalca in s komentarji motiti procesa poučevanja na daljavo.

9. člen (deljenje povezav do spletnih vsebin)

Uporabnik ali izvajalec, ki z drugimi uporabniki in/ali izvajalci delita povezave do spletnih vsebin (t. i. hiperpovezave), morata pred deljenjem preveriti, da so vsebine, do katerih povezave vodijo, primerne za vse uporabnike, da niso potekle, okužene ali namenjene samo določeni ozki skupini uporabnikov.

10. člen (pravila šolskega reda pri izvajanju poučevanja na daljavo)

Pri izvajanju poučevanja na daljavo se uporabljajo pravila šolskega reda. Šolska lastnina se v tem primeru nanaša na orodja in shrambe podatkov, s katerimi upravlja šola.

11. člen
(kršitve)

V primeru ugotovljenih kršitev teh pravil lahko šola ukrepa proti izvajalcu in uporabniku.

Za ukrepanje proti izvajalcu se uporabljajo veljavna pravila disciplinske odgovornosti delavca.

Za vzgojno ukrepanje se uporabljajo pravila šolskega reda.

12. člen
(veljavnost pravil)

Ta pravila začnejo veljati naslednji dan po javni objavi na spletnih straneh šole.

V Negovi, 19. 11. 2020, dopolnjene s sklepom ministrice 30.11. 2020

Dokument: 840-1/2020/27

Ravnateljica:
mag. Slavica Trstenjak

PRILOGA A

nabor orodij za izvedbo poučevanja na daljavo

<p>Enotna vstopna točka za učence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podajanje učne snovi - oddaja nalog - povratne informacije - dvosmerna komunikacija 	 <p>Učilnice</p>
<p>Videokonferenčno orodje</p>	
<p>Video gradiva</p>	 <p>arnes Arnes video</p>
<p>Komunikacijska orodja</p>	 <p>Učilnice</p>
<p>Reševanje nalog, utrjevanje, preverjanje</p>	 <p>Adobe PDF</p>

PRILOGA B
navodila za uporabo orodij za izvedbo poučevanja na daljavo
in pravila lepega vedenja pri uporabi orodij

Pravila lepega vedenja pri uporabi orodij

Tudi na spletu in pri uporabi mobilnega telefona in spleta veljajo pravila lepega vedenja, ki jim rečemo spletna/mobilna etika oz. bonton. To so pravila obnašanja na spletu. Spletna etika pomeni vzorno in odgovorno vedenje na internetu in tak odnos do drugih ljudi, kot ga želiš zase.

Predvsem:

- Pri komunikaciji z učitelji in učenci ne uporabljamo komunikacije, ki bi lahko presegla dostojanstvo drugih
- Vedno poskrbimo, da se pouku z uporabo videokonference pridružimo pravočasno, ne zamujamo.
- Med poukom na daljavo ne poležavamo na mizi, ne jemo in smo primerno oblečeni (ne v pižami...).
- Kadar želimo kaj vprašati ali komentirati, počakamo na besedo.
- Domačo nalogo dostavimo v roku.
- Med učno uro se ne izločamo iz videokonference.
- Tema v klepetu je lahko posvečena izključno obravnavani vsebini.
- V sistem se lahko prijaviš izključno s svojim imenom in priimkom (ne vzdevkom ali lažnim imenom).
- Delo in uporaba orodij pri pouku poteka v skladu z navodili učitelja.

Spodaj so naštetna osnovna pravila spletnega in mobilnega bontona in tudi tista vedenja, ki se jim moraš vsekakor izogniti, saj so neetična.

- Pri komuniciranju prek mobilnega telefona in spleta upoštevaj bonton, bodi strpen in prijazen. Obnašaj se tako, kot želiš, da se drugi do tebe.
- Česar ne bi rekel v živo, ne napišaj online! Ne skrivaj se za anonimnostjo, za zaslonom. Na spletu smo pogosto lažje nesramni do drugih, saj svoji žrtvi ne gledamo v obraz, to pa ne pomeni, da je tako kaj lažje žrtvi! Poleg tega pa na anonimnost pri takih stvareh ne gre računati, saj puščamo elektronske sledi.
- Tudi če kdo pusti svoj telefon dostopen in nezaklenjen, to ne pomeni, da lahko po njem brskaš in ga uporabljaš. V telefonu imamo tudi zasebne fotografije, sporočila in podatke, vsak pa ima pravico do zasebnosti!
- Osebo, ki jo želiš fotografirati s svojim mobilnim telefonom, prej vprašaj za dovoljenje. Mogoče ji ni do tega oz. se počuti neprijetno.

•Ne razpošiljaj sporočil, slik, video posnetkov, ki nekomu škodijo. Razpošiljanje posnetkov pretefov, trpinčenja, ki nam jih nekdo pošlje, naprej svojim prijateljem ni OK. S tem se aktivno vključimo v trpinčenje, saj je vsakič, ko si nekdo pogleda ta posnetek, žrtev ponovno žrtev. Taka sporočila brišemo!

•Ko si z nekom v družbi, se posvečaj tej osebi in ne preverjaj neprestano, kaj se dogaja na tvojem mobilnem telefonu, Facebooku ...Pogovarjanje po telefonu, pošiljanje sporočil, preverjanje telefona, ko si z nekom v družbi, je nevljudno in gre tudi večini ljudi zelo na živce.

•Ne širi nestrpnosti in sovražnega govora na spletu! Širjenje sovražnosti na spletu je kaznivo dejanje. Ne počni tega, če pa naletiš na take vsebine, jih prijavi na [Spletno oko](#).

Poglejmo pa še, katerim vedenjem na spletu se v vsakem primeru izogibaj:

•Ustrahovanje, nadlegovanje, žaljenje, širjenje govoric, razpošiljanje žaljivih fotografij prek spleta ali mobilne naprave;

•spamanje/smetenje, verižna pisma;

•izmenjava nasilnih in pornografskih vsebin;

•uporaba, brskanje po tujem telefonu brez dovoljenja lastnika;

•kraja identitete (pisanje, objavljanje v tujem imenu);

•obdelava fotografij na žaljiv način;

•izsiljevanje prek spletne kamere;

•snemanje učiteljice, sošolcev;

•objavljanje fotografij, posnetkov drugih brez njihovega dovoljenja;

•tudi slikanje in snemanje med poukom, predstav v kinu, gledališču, na razstavah pogosto ni dovoljen

Vir: <https://safe.si/gradiva>)Na omeni strani najdete številne koristne povezave in informacije.

PRILOGA C
vzorec soglasja staršev za uporabo orodij za poučevanje na daljavo

Osnovna šola dr. Antona Trstenjaka Negova
Negova 20
9245 Spodnji Ivanjci

**SOGLASJE ZA UPORABO ORODIJ ZA POUČEVANJE NA DALJAVO IN DODELITEV
ELEKTRONSKEGA NASLOVA**

Starši _____ soglašamo, da
(imeni in priimka staršev)

se naš sin / hči _____ registrira in uporablja orodja za
poučevanje
(ime in priimek otroka, oddelek, ki ga obiskuje)

na daljavo. Seznam orodij z navodili je objavljen kot priloga A Šolskih pravil za uporabo
orodij za poučevanje na daljavo.

Soglašamo tudi, da šola za namen registracije v orodja za poučevanje na daljavo in
komunikacijo z učitelji preko varne e-pošte odpre namenski elektronski naslov, ki ga
učenka (učenec) lahko uporablja izključno za navedene namene.

Soglasje velja do preklica oziroma dokler se naš sin / hči izobražuje v Osnovni šoli dr.
Antona Trstenjaka Negova.

V/Na _____, dne _____

Podpisa staršev:

